

Συμπερασμάτων του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2011, Πρόληψη, έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία των χρόνιων αναπνευστικών νόσων των παιδιών

(2011/C 361/05)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

1. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι σύμφωνα με το άρθρο 168 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δράσεων της Ένωσης εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας του ανθρώπου· Η δράση της Ένωσης, η οποία συμπληρώνει τις εθνικές πολιτικές, αποβλέπει στη βελτίωση της δημόσιας υγείας, καθώς και στην πρόληψη της ανθρώπινης σωματικής και ψυχικής ασθένειας και στην αποφυγή των πηγών κινδύνου για την σωματική και ψυχική υγεία.
2. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 7ης Δεκεμβρίου 2010 σχετικά με τις «Καινοτόμους προσεγγίσεις για τις χρόνιες παθήσεις στη δημόσια υγεία και τα συστήματα υγειονομικής ασφάλισης»⁽¹⁾,
3. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 2ας Ιουνίου 2004 σχετικά με το παιδικό άσθμα⁽²⁾,
4. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ την πολιτική δήλωση της συνεδρίασης υψηλού επιπέδου της Γενικής Ολομέλειας για την Πρόληψη και τον έλεγχο των μη μεταδοτικών ασθενειών που ενέκρινε η Γενική Ολομέλεια των Ηνωμένων Εθνών στις 19 Σεπτεμβρίου 2011⁽³⁾,
5. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη Σύμβαση πλαίσιο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για την καταπολέμηση του καπνίσματος,
6. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τη σύσταση του Συμβουλίου 2009/C 296/02 της 30ης Νοεμβρίου 2009 για περιβάλλον χωρίς καπνό⁽⁴⁾,
7. ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ για τα υπάρχοντα δίκτυα και συνεργίες, όπως το Ευρωπαϊκό δίκτυο για την αλλεργία και το άσθμα (GA²LEN) και το Συνασπισμό κατά των αναπνευστικών νόσων (GARD) που συγκροτήθηκαν το 2004 και 2006 αντιστοίχως προκειμένου να εξετάσουν και να μειώσουν το φόρτο και να βελτιώσουν την έγκαιρη διάγνωση και την ορθή θεραπεία των χρόνιων αναπνευστικών νόσων στην ΕΕ,
8. ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ τα αποτελέσματα των ακόλουθων διασκέψεων:

— της Πανευρωπαϊκής διαδικασίας στον τομέα του περιβάλλοντος και της υγείας της ΠΟΥ για τη διασφάλιση ασφαλέστερου περιβάλλοντος για τα παιδιά και την 5η Υπουργική διάσκεψη για το περιβάλλον και την υγεία που πραγματοποιήθηκε στις 10-12 Μαρτίου 2010 στην Πάρμα (Ιταλία),

— Της διάσκεψης των εμπειρογνομόνων για την «πρόληψη και τον έλεγχο του παιδικού άσθματος και της παιδικής αλλεργίας στην ΕΕ από την άποψη της δημόσιας υγείας: επείγουσα ανάγκη να καλυφθούν τα κενά», που πραγματοποιήθηκε στις 21-22 Σεπτεμβρίου 2011 στη Βαρσοβία — Οσσα (Πολωνία), κατά την οποία επισημάνθηκε ότι επείγει να βελτιωθεί η πρόληψη, η έγκαιρη διάγνωση και η θεραπεία των χρόνιων παιδικών αναπνευστικών νόσων με την αντιμετώπισή τους σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο όσον αφορά την πολιτική υγείας. Από την άποψη αυτή, θα πρέπει να αναπτυχθεί η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των αρμοδίων φορέων για τη βελτίωση και τη στήριξη του δικτύου εθνικών κέντρων,

9. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι χρόνιες αναπνευστικές ασθένειες είναι οι πλέον κοινές μη μεταδοτικές παιδικές ασθένειες,
10. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι το άσθμα και η αλλεργική ρινίτιδα είναι οι πλέον κοινές αναπνευστικές παιδικές ασθένειες και ότι το άσθμα είναι η συχνότερη αιτία για την επίσκεψη παιδιών στα επείγοντα περιστατικά και τις εισαγωγές παιδιών στο νοσοκομείο.
11. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι ο επιπολασμός των αναπνευστικών νόσων των παιδιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση αυξάνεται τις τελευταίες δεκαετίες ενώ η εποπτεία στην ΕΕ του επιπολασμού, της σοβαρότητας, των τύπων των νόσων και των αλλαγών στην έκθεση σε αλλεργιογόνες και ερεθιστικές ουσίες είναι ανεπαρκής,
12. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η μη διάγνωση και θεραπεία των χρόνιων αναπνευστικών ασθενειών των παιδιών οδηγεί σε οικονομική και κοινωνική επιβάρυνση, η οποία μπορεί να περιορισθεί με την πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση και τη θεραπεία,
13. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι εμφανίζονται ανισότητες στην πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση και τη θεραπεία των χρόνιων παιδικών αναπνευστικών νόσων μεταξύ των κρατών μελών και εντός αυτών,
14. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι σημαντικότεροι παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση χρόνιων αναπνευστικών νόσων είναι ο συνδυασμός γενετικής προδιάθεσης με περιβαλλοντική έκθεση σε εισπνεόμενες ουσίες και σωματίδια, όπως ο καπνός του περιβάλλοντος χώρου, η χαμηλή ποιότητα του αέρα εσωτερικών χώρων και η ρύπανση του εξωτερικού αέρα,
15. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι συνθήκες πριν από τη γέννηση και κατά την πρώιμη παιδική ηλικία επηρεάζουν την υγεία κατά την ενήλικη ζωή, είναι συνεπώς σημαντικό να προστατευθούν οι έγκυοι και τα παιδιά από τις αρνητικές συνέπειες των περιβαλλοντικών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης στον καπνό τσιγάρου,

⁽¹⁾ ΕΕ C 74 της 8.3.2011, σ. 4.

⁽²⁾ 9507/04 (Presse 163).

⁽³⁾ Απόφαση των Ηνωμένων Εθνών A/RES/66/2 (A/66/L.1).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 296 της 5.12.2009, σ. 4.

16. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η συνεχής εκπαίδευση σε θέματα υγείας των παιδιών, των γονέων, των δασκάλων και η εκπαίδευση επαγγελματιών στον τομέα της υγείας διαδραματίζουν κείμενο ρόλο στην πρόληψη και τη θεραπεία των χρόνιων παιδικών αναπνευστικών νόσων, δεδομένου ότι αυξάνει την επίγνωση και τη συμπεριφορά των ατόμων για την προστασία της υγείας και διευκολύνει την εποπτεία των χρόνιων ασθενειών από επαγγελματίες στον τομέα της υγείας,
17. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι σημαντικό στοιχείο για την πρόληψη και τη θεραπεία των χρόνιων παιδικών αναπνευστικών νόσων αποτελούν η αυτοδιαχείριση και η συμμετοχή των παιδιών στις αποφάσεις περί υγειονομικής περίθαλψης που τα αφορούν, λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία και την ωριμότητά τους, καθώς και την ενεργό συμμετοχή των γονέων και της οικογένειας,
18. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η πρόληψη, η έγκαιρη διάγνωση και η θεραπεία των χρόνιων αναπνευστικών νόσων έχουν θετική επίπτωση στην ανάπτυξη των παιδιών, την ποιότητα της ζωής και συμβάλλουν στη δραστηρία και υγιή παιδική ηλικία και στην υγιή γήρανση. Είναι συνεπώς σημαντικό να αναπτυχθούν νέα μέσα ώστε να βελτιωθεί η πρόληψη, η έγκαιρη διάγνωση και η θεραπεία των χρόνιων παιδικών αναπνευστικών νόσων χρησιμοποιώντας «υγειονομική περίθαλψη φιλική προς τα παιδιά» και προσεγγίσεις «συνυπολογισμού της υγείας σε όλες τις πολιτικές», ειδικότερα στις πολιτικές που αφορούν την υγεία, το περιβάλλον, την έρευνα, την απασχόληση και τις κοινωνικές πολιτικές,
19. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη:
- να εξετάσουν δεόντως την πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση και τη θεραπεία των χρόνιων παιδικών αναπνευστικών νόσων στα εθνικά και/ή τα περιφερειακά και/ή τα τοπικά υγειονομικά προγράμματα,
 - να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τις χρόνιες παιδικές αναπνευστικές ασθένειες και να βελτιώσουν τη γνώση και την εκπαίδευση των παιδιών, των οικογενειών, των δασκάλων και την εκπαίδευση των επαγγελματιών στον τομέα της υγείας όσον αφορά το ρόλο τους στην πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση, τη θεραπεία και την εποπτεία των χρόνιων παιδικών αναπνευστικών νόσων,
 - να συνεχίσουν και, εφόσον απαιτείται, να ενισχύσουν την πρόληψη του καπνίσματος και τα προγράμματα για την εγκατάλειψη του καπνίσματος από τις εγκύους και τους γονείς, καθώς και τα μέτρα για την πρόληψη της έκθεσης των εγκύων και των παιδιών στον καπνό τσιγάρου, ειδικότερα στο σπίτι και σε κλειστούς χώρους,
 - να ακολουθήσουν τη σύσταση του Συμβουλίου για ένα περιβάλλον χωρίς καπνό ⁽⁵⁾
20. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή:
- να ενισχύσουν τη συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς, ειδικότερα τις οργανώσεις των ασθενών και των επαγγελματιών στον τομέα της υγείας σε όλα τα επίπεδα της περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένης της πρωτογενούς και της δευτερογενούς πρόληψης και της υγειονομικής περίθαλψης,
 - να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές σχετικά με την πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση και τη θεραπεία των χρόνιων αναπνευστικών νόσων, καθώς και στοιχείων για τον επιπολασμό τους, τη συχνότητα εμφάνισης και τα αποτελέσματα,
 - να ενισχύσουν τη συνεργασία των εθνικών κέντρων και των υφιστάμενων διεθνών ερευνητικών δικτύων στον τομέα των χρόνιων αναπνευστικών νόσων,
20. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή:
- να αυξήσουν τις προσπάθειές τους για μείωση των περιπτώσεων αναπηρίας και πρόωρων θανάτων που συνδέονται με το άσθμα ενδυναμώνοντας τις βέλτιστες πρακτικές σε διεθνές επίπεδο,
 - να στηρίξουν τα εθνικά κέντρα και τα υφιστάμενα διεθνή ερευνητικά δίκτυα στο να προσδιορίσουν αποτελεσματικές από άποψη κόστους διαδικασίες αξιολογώντας την υγειονομική τεχνολογία προκειμένου να βελτιωθούν οι προδιαγραφές των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης όσον αφορά τις χρόνιες αναπνευστικές ασθένειες,
 - να συνεχίσουν τις εργασίες που στοχεύουν στο να κατανοηθούν καλύτερα οι αιτίες της αύξησης του επιπολασμού των χρόνιων παιδικών αναπνευστικών νόσων,
 - να βελτιώσουν την πληροφόρηση και τη γνώση όσον αφορά τις διαφορές μεταξύ των περιφερειών και σε όλη την Ευρώπη σχετικά με τις χρόνιες παιδικές αναπνευστικές νόσους, σε στενή συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς,
 - να βελτιώσουν τη γνώση και τις πληροφορίες που απευθύνονται στους αρμόδιους φορείς και αφορούν τις επιπτώσεις της μόλυνσης του αέρα και άλλων περιβαλλοντικών παραγόντων στις χρόνιες αναπνευστικές νόσους, καθώς και τις συννοσηρότητές τους,
 - να συνεχίσουν να ενισχύουν τα προγράμματα και τις πολιτικές ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα του αέρα στους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς χώρους,
 - να προάγουν τον αποτελεσματικό έλεγχο του καπνού σε εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία της ΕΕ και τη Σύμβαση πλαίσιο του ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού και τις κατευθυντήριες γραμμές της, και να εξετάσουν το ενδεχόμενο ενίσχυσής τους,

⁽⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 4

- να βελτιώσουν την ποιότητα του εσωτερικού και του εξωτερικού περιβάλλοντος στο οποίο ζουν τα παιδιά και να τα ενθαρρύνουν να έχουν φυσική δραστηριότητα,
- να εξετάσουν τη χρήση μέσων η-υγείας και καινοτόμων τεχνολογιών για την πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση και τη θεραπεία των χρόνιων αναπνευστικών νόσων,
- να ενθαρρύνουν και να υποστηρίξουν την έρευνα των αιτιωδών γενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων των χρόνιων αναπνευστικών νόσων προκειμένου να συμβάλουν στην εκπόνηση τεκμηριωμένων πολιτικών προσεγγίσεων και την εξισορρόπηση της χρηματοδότησης για έρευνα υπό το φως του επιπολασμού τους και της επιβάρυνσης που προκαλούν,
- να προάγουν μία πολυτομεακή προσέγγιση στον κοινωνικό, περιβαλλοντικό, ερευνητικό, εκπαιδευτικό τομέα και τον τομέα απασχόλησης, ώστε να βελτιωθεί η επίπτωση της πολιτικής στην αναπνευστική υγεία,
- να δεσμεύσουν τις οργανώσεις των επαγγελματιών στον τομέα της υγείας και των ασθενών να επιδιώξουν μεγαλύτερη συμμετοχή των ασθενών στη διαδικασία της πρόληψης, της έγκαιρης διάγνωσης και της θεραπείας των χρόνιων αναπνευστικών νόσων,

21. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να:

- συνεχίσει να συμπεριλαμβάνει τις χρόνιες αναπνευστικές ασθένειες στα ερευνητικά και τα σχετικά με την υγεία προγράμματα και δραστηριότητες,
- να υποστηρίξει τα κράτη μέλη ώστε:
 - να εκπονήσουν και να εφαρμόσουν αποτελεσματικές πολιτικές για την πρόληψη των χρόνιων παιδικών αναπνευστικών νόσων στηρίζοντας την ανάπτυξη, την αξιολόγηση και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών,
 - να βελτιώσουν τη δικτύωση των ιδρυμάτων που είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των εθνικών και/ή των περιφερειακών και/ή των τοπικών προγραμμάτων και για την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών,
 - να ενισχύσουν τη συνεργασία των εθνικών κέντρων και να των υφιστάμενων διεθνών ερευνητικών δικτύων στον τομέα των χρόνιων αναπνευστικών ασθενειών,